

สถาปนิกขาเป๋

ที่ขอรังแกตัวเอง

57

ยอดเยี่ยม เทพรานนท์

สธ ๓๔๔ ๑.

ในฐานะที่สถาปนิกไทยคนหนึ่ง ผมมีข้อข้องใจอยู่นานแล้วว่า...

เด็กนักเรียนไทย ชนะเลิศประกวดศิลปะ ระดับโลกมากมาย นักศึกษาสถาปัตย์ไทย ก็ได้รางวัลชนะเลิศประกวดระดับโลก หลายครั้ง...

แต่ทำไมสถาปนิกไทยถึงไม่มีผลงานสถาปัตยกรรมในระดับโลกเอาเลย (หว่า) ?

จนกระทั่งได้อ่านข้อมูลของกระทรวงศึกษาเมื่อไม่กี่วันมานี้ว่า

“เด็กไทยเรา มีความรู้ทางวิทยาศาสตร์ และ คณิตศาสตร์ ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน เฉลี่ยโลก”

ความกระจ่างเกิดขึ้นก็เพราะ...

วิชาที่พลสถาปัตยกรรมนั้นเป็นศาสตร์ที่อยู่กึ่งกลางของ วิทยาศาสตร์ และ ศิลปะ

เมื่อวิทยาศาสตร์ของเราอ่อน นักเรียนสถาปัตย์ของไทยก็เลยเหมือนคนขาเป๋

ขาข้างหนึ่งแข็งแรงด้วยความรอบรู้ทางศิลปะ

ขาอีกข้างหนึ่งลีบเรียวมากเพราะเป็นขาทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์

สถาปนิกไทยเราจึงกลายเป็น... “สถาปนิกขาเป๋” ...เสียแล้ว

มีข้อมูลจากการทำงานในตะวันออกกลางที่สถาปนิกไทยไปทำมาหากิน พบว่า..

- สถาปนิกที่นั่นจะแบ่งเป็น ๓ ระดับ คือ ระดับนโยบาย (ทำเรื่องนโยบาย และ Main Concept), ระดับผู้ออกแบบ (ทำ Design Develop), และ ระดับผู้ผลิต (เขียนแบบ ทำรูปสวยๆ)
- สถาปนิกไทยมักจะเข้าไปเริ่มอยู่ที่ระดับ ๒ (ระดับผู้ออกแบบ) ก่อน เมื่อทำงานไปเรื่อยๆ เราก็จะตกไปอยู่อันดับที่ ๓ คือ กลายเป็น “คนวาดรูป เขียนรูป” เท่านั้น

เด็กขาเป๋เหล่านั้นกำลังถูกรังแกซ้ำเติมด้วยหลายพฤติกรรมในสังคม เช่น...

- อาจารย์บางสถาบันจะสอนเน้นเรื่องความงามมากกว่าวิทยาศาสตร์และความจริง อาจจะเพราะมีใจรักศิลปะ หรือความรู้ทางวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์อ่อนด้อย
- นักเรียนที่ได้รับการยกย่องคือ นักเรียนมีศิลปะเก่ง ไม่ทดสอบเพื่อการยกย่องเรื่องทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ให้เกิดความสมดุลในผลงานสถาปัตยกรรม
- องค์กรวิชาชีพทางสถาปัตยกรรม จะเน้นเรื่องความงาม แพงๆ จ่ายเงินเยอะๆ เรื่องความงามกับความเท่ การตัดสินรางวัลส่วนใหญ่เน้นด้านศิลปะเป็นขาใหญ่
- หนังสือ Magazine ขอบลงรูปสวยๆ คำเท่ๆ มากกว่าสาระทางเหตุผลและวิทยาศาสตร์
- สถาปนิกบางคนก็รู้เรื่องวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีบ้างก็ทำตัวเป็นทวดา คนอื่นโง่หมดเลย ทำให้สถาปนิกอีกหลายคนเบื่อกและถอยห่างจากความรู้ทางวิทยาศาสตร์
- สถาปนิกไทยเราจึงเน้นเรื่องของแบบทางศิลปะมากกว่าวิทยาศาสตร์วิศวกรรมศาสตร์ ความเป็นไปได้ และงบประมาณ ค่าก่อสร้าง ใน Design Process

สถาปนิกขาเป๋ ที่ถูกรังแก และหลอกตัวเองไปวัน ๆ

จึงยังไม่มีผลงานปรากฏในระดับโลก เป็นธรรมดา ACT